

- Čís. 1144.

Zemřel-li odsouzený (pro přečin nebo přestupek) sice po vydání rozsudku nalézacího soudu, ale dříve, nežli rozsudek ten nabyl právní moci, dlužno každé další jednání zastaviti.

(Rozh. ze dne 3. března 1923, Kr I 104/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Plzni ze dne 12. října 1922, porušen byl zákon jednak v ustanovení Šu 270 čís. 5 tr. ř., jednak v ustanovení §§ 226, 227 a 527 tr. zák., rozsudek ten se zrušuje a krajskému jako odvolacímu soudu se ukládá, by následkem odvolatelova úmrtí další řízení zastavil a spisy okresnímu soudu ve Stodě opět zaslal.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu ve Stodě ze dne 16. prosince 1921, byl Václav J., rolník v O., uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti těla dle Šu 411 tr. zák., spáchaným dne 7. října 1921 na Marii Ch-ové, a odsouzen dle Šu 412 tr. zák. k příslušnému trestu. Usnesením ze dne 13. června 1922 ustanovil krajský jako odvolací soud odvolací řízení na 12. říjen 1922. Vyrozumění o odvolacím roku, pro obžalovaného určené, vráceno zpět s tím, že obžalovaný zemřel, a dotazem u obecního úřadu zjištěno, že obžalovaný zemřel 26. června 1922. Soud odvolací nařídil, by vyrozumění o odvolacím líčení doručeno bylo manželce zesnulého nebo jinému zástupci jeho pozůstalosti. Podáním ze dne 26. září 1922 oznámila Magdalena J-ová, předloživši úmrtní list, rovněž úmrtí obžalovaného krajskému jako odvolacímu soudu v Plzni a navrhla postup dle Šu 527 tr. zák. se žádostí, by s odvolacím roku sešlo a by strany o tom byly zpraveny. Krajský jako odvolací soud v Plzni dožádal dne 28. září 1922 okresní soud ve Stodě za výslech vdovy Magdaleny J-ové (jejího zástupce) o tom, zda trvá na odvolání či bere je zpět. Dostavivši se plnomocník vdovy prohlásil dne 5. října 1922, že podáním svým zamýšlel dosíci, by rozsudek v neveřejném sezení prohlášen byl bezúčinným vzhledem na ustanovení Šu 527 tr. zák., že pokládal podané odvolání za bezpředmětné a že neučinil přímého vyjádření, zda při odvolání setrvá; doložil, že bez újmy svého vysloveného právního náhledu na odvolání trvá. Krajský jako odvolací soud v Plzni pak po veřejném líčení rozhodnutím ze dne 12. října 1922 odvolání zemřelého obžalovaného zamítl co do výroku o vině jako bezdůvodné, co do trestu jako nepřípustné, a odsoudil odvolatele, aby dle Šu 390 tr. ř. nahradil útraty odvolacího řízení a soukromé účastníci útraty právního zastoupení. Rozsudek odvolacího soudu neodpovídá zákonu. Až na zmínku v úvodě rozhodnutí nezabýval se tento soud vůbec právním účinkem úředně zjištěného úmrtí obžalovaného a tím porušil ustanovení Šu 270 čís. 5 tr. ř., dle něhož dlužno odůvodniti, jakými úvahami se řídil soud, rozhoduje

o otázkách právních. Jednací protokol uvádí pouze, že odvolatel — obžalovaný — se nedostavil, nezmiňuje se však o tom, že odvolatel zemřel a že podání vdovy Magdaleny J-ové, předkládající úmrtní list odvolatelův a žádající za postup dle Šu 527 tr. zák., bylo ve smyslu Šu 252 tr. ř. při odvolacím líčení čteno a odvolacím soudem vzato na vědomí. Výrok odvolacího soudu o rozhodujících skutečnostech jest proto neúplným a dle Šu 281 čís. 5 tr. ř. zmatečným, poněvadž z rozsudku nelze seznati, že o právní otázce účinku odvolatelova úmrtí bylo uvažováno, nebo proč odvolací soud úmrtí tomu nepřikládal právního významu. Postavil-li se odvolací soud fakticky na starší právní stanovisko t. zv. theorie Lizstovy, na němž jest rozhodnutí bývalého c. k. nejvyššího soudu Vídeňského čís. 97 sb., kdežto novější theorie t. zv. Glasserova hájí náhled opačný, zastávaný v rozhodnutí čís. 2889 sb., že totiž rozsudek, jenž nevešel v moc práva, úmrtím obžalovaného se stává bezpředmětným, a další řízení že se má zastaviti, nebyl tím zbaven povinnosti, by dle Šu 270 čís. 5 tr. ř. právní své stanovisko v otázce té odůvodnil. Kromě formálního pochybení odvolací soud porušil zákon i ve směru hmotném. Dle Šu 526 tr. zák. zanikají přestupky i tresty jejich smrtí vinníkovou a dle Šu 527 tr. zák. zrušuje smrt všeliké vyšetřování a, vynesel-li již rozsudek, též všeliký jeho účinek, leč že by jím uznáno bylo na náhradu neb odškodnění. Tento dodatek týká se jen rozsudků, v moc práva vešlých, což plyne z předcházejícího ustanovení, že smrt zrušuje všeliké vyšetřování, neboť trestní věc, ve kteréž nebyl vydán ještě rozsudek již právoplatný, jest stále ještě v období vyšetřování. Z oněch ustanovení plyne dále, že o zaniknuvším přestupku nemůže býti již jednáno a ve vyšetřování pokračováno. Zvláště zdůrazniti dlužno, že po smrti odvolatele nemohou uplatňována býti náležející mu práva procesuální, odvolacímu přelíčení býti přítomen (§§ 471, 473 tr. ř.), o jednotlivých průvodech se vysloviti (§ 245 tr. ř.) a osobám, jež mají býti vyslechnuty, dávatí dotázky (§ 249 tr. ř.). Konečně poukázati lze též na ustanovení Šu 389 odstavec třetí tr. ř., dle něhož povinnost k náhradě útrat ukládá se pouze právoplatně odsouzenému, a na nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 3. dubna 1859, čís. 52 ř. zák., dle něhož pokuty peněžité přecházejí na dědice odsouzeného jen tenkrát, když jeho smrt nastala po pravomoci rozsudku. Ze všech těchto ustanovení je zřejmo, že o rozsudku neprávoplatném každé další jednání jest vyloučeno.

Čís. 1145.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

V tom, že si řezník ve větším městě opatřoval maso od venkovského řezníka prostřednictvím osoby, jež neměla k sprostředkování živnostenského povolení, nelze spatřovati trestný čin dle Šu 11 čís. 4 lich. zák.

(Rozh. ze dne 3. března 1923, Kr II 166/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu